

FM 2014/49

I henhold til § 36 i Forretningsorden for Inatsisartut fremsætter jeg hermed følgende forslag til forespørgselsdebat:

Forslag til forespørgselsdebat om hvordan de meget høje billetpriser for personbefordringen med fly og helikopter i Grønland kan sænkes, således at ikke mindst befolkningen i bygderne og byerne i yderområderne samt lavindkomstgruppen fremadrettet kan få råd til at rejse.

(Medlem af Inatsisartut Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse

De gældende billetpriser for personbefordring her til lands er meget høje. Så meget, at de ligger på et niveau, hvor lavindkomstgruppen og befolkningen længst ude i yderområderne ikke kan følge med. Uanset bopæl giver vi alle, også selv om vi måtte tilhøre lavindkomstgruppen, tilskud med vore skatte kroner for at give folk en chance for at kunne rejse i vort land.

Sagen er den, at vi bruger en stor del af samfundets midler til at indgå servicekontrakter, og alligevel har mange ikke råd til at rejse for egen regning. Tingenes tilstand er dokumenteret af Transportkommissionen, der i sine analyser har afdækket, at blot 15% af passagerne selv bekoster deres rejser her til lands. 85% af passagererne rejser på såvel det offentlige som på andre virksomheders regning.

Det er uacceptabelt. For det skal forstås på den måde, at vi også giver tilskud til at de mere velhavende kan befordres med fly med lønmodtagernes, ja sågar lavindkomstgruppens, skatte kroner.

Arbejdsløsheden er høj i vort land, der er stor ulighed i befolkningens levevilkår og lønforhold, og mange lønmodtagere oppebærer stadig indtægter, der er lavere end mindstelønnen for SIK-medlemmer. Såfremt målet om en lufttrafik, befolkningen har råd til, skal blive til noget så er det nødvendigt at der stilles politiske krav.

Hvad er det der gør, at billetpriserne her til lands følger en spiral, der mere og mere udelukker en masse mennesker fra at tage en rejse? De høje priser skyldes, at vi bygger lufthavne for at kunne have store, flotte lufthavne i stil med dem vi ser i folkerige lande ude i den store verden. I stedet for at bruge flytyper, der matcher passagergrundlaget, foretrækker vi hellere store flytyper. Ikke underligt, at det er dyrt at drive vore mange lufthavne, og siden der stilles omfattende sikkerhedskrav, bruger vi en masse penge på at kunne opfylde dem.

Vi bør tilpasse forholdene således, at der kommer priser på trafikområdet, som samfundet godt kan have råd til. For vi er jo et folk med et meget spredt bosætningsmønster. Vi kan ikke komme uden om, at såfremt vi skal give befolkningen længst ude i yderområderne, befolkningen i bygderne og lavindkomstgruppen, og ikke mindst børnerige familier, en chance, så er der brug for en alternativ udvikling på transportområdet. Formålet med de alternative tiltag skal være, at flytrafikken skal indrettes på en måde, så folk får råd til at kunne rejse her til lands. Vi skal udvikle dette land ud fra hvad dets befolkning har råd til. Det handler om at give så mange som muligt i dette land en chance for at kunne føre et liv, der er præget af muligheder.

Jeg fremsætter forslaget fordi jeg har svært ved at acceptere, at der er mange borgere, som ikke har råd til at tage en rejse fra Qaanaaq til Ittoqqortoormiit rundt om Sydgrønland. Alligevel hedder den politiske kurs fortsættelse af den måde, vi bygger lufthavne på. I stedet for at sætte befolkningen ude i yderområderne i højsædet, tilgodeser man befolkningen i storbyerne.

Som forslagsstiller mener jeg, at det kan lade sig gøre at anvende mindre flytyper og mindre lufthavne. Der må forandring til, såfremt servicekontrakterne skal gøres billigere og såfremt rejsende skal kunne købe billigere billetter. Den politiske tankegang bør også ændres.

Jeg tror, og det er ikke nødvendigt at bruge masse penge på det, at der kommer en løsning på samfundets trafikmønster ved en forandring i form af anlæggelse af mindre lufthavne, en billigere drift og små lufthavne i mindre byer og bygder, alt efter behov. Såfremt dette mål skal nås er det nødvendigt at vi står samlet om det.

Status quo betyder, at trafikmønsteret fortsætter med at begunstige samfundets elite, højindkomstgrupper og offentlige arbejdspladser. Jeg er uenig, og som forslagsstiller finder jeg det interessant om Naalakkersuisut kunne tage initiativ til en ny undersøgelse.

De ting, jeg påpeger i mit debatforslag, vil gøre det muligt at opnå lavere transportpriser med henblik på øget grad af selvforsyning. Mere rentabel varetransport. Billigere og mere rentabel personbefordring. Indgåelse af servicekontrakter, der gør det muligt for flyselskaberne at yde billigere service. Målet med dette forslag er at fremme rentabilitet, samfundet set under et og på det økonomiske område.

Jeg ser frem til at følge debatten mellem medlemmer af Inatsisartut og Naalakkersuisut. Jeg fremsætter forslaget i håb om at vi når frem til standpunkter, vi kan være fælles om.